

Ontwikkeling van de Trauma Screener - licht verstandelijke beperking (TS-LVB): voor volwassenen met een licht verstandelijke beperking (LVB)

Anne Versluis, Carlo Schuengel, Liesbeth Mevissen, Ad de Jongh & Robert Didden

ACHTERGROND

Mensen met een LVB maken veel traumatische gebeurtenissen mee en ontwikkelen relatief vaak een posttraumatische stressstoornis (PTSS) in vergelijking met mensen in de algemene populatie (De Vogel & Didden, 2022; Mevissen et al. 2016; Nieuwenhuis et al. 2019). Maar ondanks dat PTSS veel voorkomt bij mensen met een LVB, wordt deze vaak niet goed herkend (Mevissen et al. 2020; Nieuwenhuis et al. 2019). Als PTSS herkend wordt dan zal er vaker een effectieve traumabehandeling aangeboden worden. Screenen kan helpen om PTSS te herkennen bij mensen met een PTSS.

DOEL VAN DIT ONDERZOEK:

Een trauma screener aanpassen en pilot testen voor volwassenen met een LVB, passend bij de DSM-5-TR.

METHODE

Welke trauma screeners, die aansluiten bij de DSM-5-TR, zijn ontwikkeld en gevalideerd voor mensen zonder verstandelijke beperking en welke is het meest geschikt voor mensen met een LVB?

De KJTS (Kooij et al. ingediend) is ontwikkeld vanuit de CAPS-CA (Nader et al. 1996) en de CATS-2 (Sachser et al. 2022). We krijgen toestemming om deze te gebruiken.

Er zijn een aantal aanpassingen nodig: we wijzigden bijvoorbeeld 'overlijden van iemand die belangrijk voor je is' in 'doodgaan van iemand die belangrijk voor je is'.

Onderzoeksgroep

Onderzoekers

Focusgroep met psychologen

Focusgroep met volwassenen met een LVB

Ik mis een gebeurtenis over sociale media.

Ik begrijp niet over welke gebeurtenissen het gaat.

We doen een paar aanpassingen: we maken bijvoorbeeld duidelijker over welke gebeurtenissen het gaat.

En we voegen een gebeurtenis over sociale media toe.

Er zijn geen verdere aanpassingen nodig. De definitieve versie bestaat uit een lijst met traumatische en stressvolle gebeurtenissen, een lijst met 20 vragen die corresponderen met de PTSS-symptomen uit de DSM-5-TR en vijf vragen over de lijdensdruk bij het dagelijks functioneren.

Zeg hardop wat je denkt als je de vraag beantwoordt.

Ik ga na of de gedachten die hardop worden uitgesproken overeenkomen met de inhoud van de vragen en de gegeven antwoorden.

Pilot testen met vijf volwassenen met een LVB. Er wordt gebruikgemaakt van de 'Think aloud method' (Lundgrén-Laine & Salanterä 2009).

BEVINDINGEN

Het proces van aanpassen van de KJTS naar de TS-LVB, waarbij gebruik is gemaakt van inbreng van experts en ervaringsdeskundigen, heeft geleid tot acceptatie van 'face validiteit'. Pilot testen bevestigt dat de vragen en instructies werden begrepen door volwassenen met een LVB.

CONCLUSIE

De TS-LVB is een veelbelovend en waardevol screeningsinstrument om PTSS te herkennen bij volwassenen met een LVB.

Versluis, A., Schuengel, C., Mevissen, L., de Jongh, A., Schuengel, C., & Didden, R. (2024). Development and evaluation of the Trauma Screener - Intellectual Disability (TS-ID): A PTSD screening tool for adults with mild intellectual disability or borderline intellectual functioning.